C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-475/2024

Judecătoria Edineţ
Sediul Briceni
Judecător Andronache A.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

12 iulie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedinte, judecător Rotaru Ala
Judecători Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

Judecînd în ordine de recurs, fără prezenţa părţilor, recursul declarat de către Directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani, Socol Andrei împotriva încheierii judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 05.03.2024, prin care s-a admis plângerea condamnatului Morari Cristian împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia penru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale;

Ţinînd cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

C O N S T A T Ă:

Prin sentinţa Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 28.09.2021 Morari Cristian a fost condamnat în baza art.151 al.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.84 al.(4) Cod penal, în termenul executării pedepsei s-a inclus parţial durata pedepsei stabilite prin sentinţa Judecătoriei Buiucani mun.Chişinău din 06.11.2019 şi s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 6 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.90 CP s-a dispus suspendarea condiţionată a executări pedepsei pe un termen de probă de 03 ani (f.d.18-20).

Prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 14.09.2022, sentinţa Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 28.09.2021 a fost casată parţial în latura stabilirii pedepsei cu emiterea unei noi hotărâri, prin care s-au exclus prevederile art.90 CP aplicate în privinţa lui Morari Cristian, fiind luat sub strajă din sala de şedinţă. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 14.09.2022 (f.d.21).

Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 11.10.2022 s-a înlăturat omisiunea admisă în conţinutul dispozitivului deciziei Curţii de Apel Bălţi din 14.09.2022, indicând corect: „..termenul de executare a pedepsei lui Morari Cristian sub formă de 3 ani 6 luni s-a calculat

din 14.09.2022, cu includerea în acest teren perioada aflare în arest din 23.11.2019 până la 23.12.2019, şi perioada de executare a pedepsei din14.09.2022 până la 11.10.2022 (f.d.22).

Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 22 februarie 2023 s-a dispus inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Curţii de Apel Bălţi din 11.10.2022 ca fiind vădit neîntemeiat (f.d.23-24).

Prin sentinţa Judecătoriei Drochia Sediul Rîşcani din 27.01.2023, Morari Cristian a fost condamnat în baza art.349 al.(1) Cod penal. Conform art.85 al.(1) CP, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parţial durata pedepsei neexecutate în baza sentinţei Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 28.09.2021 şi deciziei Curţii de Apel Bălţi din 14.09.2022 şi s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 4 ani, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 28.01.2023, cu includerea în termenul pedepsei, durata pedepsei executate parţial în baza sentinţei Judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 28.09.2021 şi deciziei Curţii de Apel Bălţi din 14.09.2022.

Prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 11.04.2023, sentinţa Judecătoriei Drochia Sediul Rîşcani din 27.01.2023 a fost casată parţial în latura stabiliri pedepsei definitive cu pronunţarea unei noi hotărîri, prin care în temeiul art.84 al.(4) CP, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor aplicate prin sentinţa Judecătoriei Drochia Sediul Rîşcani din 27.01.2023, prin sentinţa Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 28.09.2021 şi decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 14.09.2022, s-a stabilit lui Morari Cristian pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 04 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 11.04.2023, cu includerea în acest termen a perioadei executării pedepsei de la 14.09.2022 până la 11.04.2023. În rest dispoziţiile sentinţei instanţei de fond se menţin fără modificări (f.d.27-28).

Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 23.06.2023 s-a înlăturat omisiunea admisă în conţinutul dispozitivului deciziei Curţii de Apel Bălţi din 11.04.2023, cu includerea după sintagma „..cu includerea în acest termen a perioadei executării a pedepsei de la 14.09.2022 până la 11.04.2023” a sintagmei „..şi perioadei aflării lui Morari Cristian în stare de arest preventiv din 23.11.2019 pînă la 23.12.2019” (f.d.29-30).

La data de 20.10.2023 condamnatul Morari Cristian a depus în instanţa de judecată plîngere în condiţiile art.473/2 CPP RM împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În motivarea plângerii a indicat, că s-a deţinut în Penitenciarul nr.11 Bălţi în perioada 14.09.2022-17.10.2022, 05.12.2022-05.06.2023 în condiţii inumane, şi anume: nu se respectă norma spaţiului locativ de 4 m^2, celule populate cu diferite insecte, asistenţa medicală necalitativă.

Prin încheierea Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 05.03.2024 s-a admis plângerea condamnatului Morari Cristian împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că Morari Cristian a fost deţinut în perioade 14 septembrie 2022 - 18 octombrie 2022, 05 decembrie 2022 - 05 iunie 2023, în Penitenciarul nr.11 Bălţi, în

condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în total o perioadă de 206 (două sute şase) zile, în calitate de condamnat.

În condiţiile art.473/4 al.(4) CPP, s-a redus pedeapsa lui Morari Cristian cu 21 (douăzeci şi unu) zile, pentru 206 (două sute şase) zile, în care acesta s-a aflat în detenţie, în Penitenciarul nr.11 Bălţi, cu calcularea a 1 (una) zi de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive stabilită lui Morari Cristian, prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 11.04.2023, cu închisoare pe un termen de 04 (patru) ani, s-a redus cu 21 (douăzeci şi unu) zile.

În termen împotriva încheierii în cauză a declarat recurs nemotivat şi recurs suplimentar motivat Directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani Socol Andrei, care consideră încheierea pasibilă casării dat fiind că în Raportul de evaluare a condiţiilor de detenţie prezentat în cadrul şedinţei de judecată au fost prezentate probele, inclusiv şi fototabele, care cu certitudine dovedesc, că în Penitenciarul nr.11 Bălţi condamnatului Morari Cristian au fost acordate condiţiile minime necesare de detenţie sub aspectul îmbunătăţirii condiţiilor de igienă şi sanitară. Cauza a fost examinată formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt şi de drept, în lipsa unei analizei complete a împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului de instrucţie bazată exclusiv pe alegaţiile condamnatului.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 05.03.2024, rejudecarea cauzei, cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului prevăzut pentru prima instanţa, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată plângerea condamnatului.

Potrivit art.447 al.(1) CPP, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces, al.(2) stipulând, că instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Procedura înştiinţării legale a participanţilor la proces în temeiul art.447 al.(1) art.447 al.(2) CPP RM a fost executată, cu explicarea participanţilor dreptului de a depune referinţă pe marginea recursului declarat.

La cauză referinţe de către participanţii la proces nu au fost depuse.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat urmează a fi respins ca fiind nefondat.

În conformitate cu art.449 al.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, *judecînd recursul, instanţa respinge recursul şi menţine hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Colegiul penal reţine aplicarea corectă de către judecătorul de instrucţie în speţă a prevederilor art.473/4 al.(4) Cod procedură penală, prin reducerea condamnatului Morari Cristian a pedepsei închisorii cu calcularea a 1 (una) zi de închisoare pentru 10 zile de detenţie pe perioada detenţiei sale în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.11 Bălţi, ceea ce rezultă din modificările operate în Legea procesual penală în vigoare din 01.01.2019, care în dispoziţia art.469 al.(1) pct.17/1) stabileşte posibilitatea verificării în cadrul executării pedepsei penale a condiţiilor de detenţie a condamnaţilor, dispoziţia art.473/2 al.(3) CPP statuând, că persoanele deţinute cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din

Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statul de a asigura condiţii de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art.473/4 al.(3), (4) CPP, în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473/2 al.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ.

La soluţionarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanţă a încălcărilor privind condiţiile de detenţie care au afectat grav drepturile condamnatului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 2 zile, în dependenţă de gradul şi intensitatea suferinţelor.

Colegiul penal indică, că sunt neîntemeiate afirmaţiile invocate în recursul declarat cu referire la faptul că încheierea adoptată este ilegală şi pasibilă casării, că în Raportul de evaluare a condiţiilor de detenţie prezentat în cadrul şedinţei de judecată au fost prezentate probele, inclusiv şi fototabele, care cu certitudine dovedesc că condamnatului Morari Cristian în Penitenciarul nr.11 Bălţi i-au fost acordate condiţiile minime necesare de detenţie, iar judecătorul de instrucţie a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt şi de drept, în lipsa unei analizei complete, în ansamblu şi sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, or aceste afirmaţii sunt nefondate, instanţa just constatînd la momentul examinării plîngerii depuse de către condamnat a încălcării condiţiilor sale de deţinere.

Judecătorul de instrucţie just a concluzionat, că Morari Cristian s-a deţinut în Penitenciarul nr.11 Bălţi în condiţii de detenţie care afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Astfel Colegiul penal indică, că instanţa de judecată corect a concluzionat referitor la admiterea plîngerii referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, bazîndu-se pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

Colegiul penal consideră că nu pot fi luate în consideraţie afirmaţiile invocate în recurs referitor la casarea hotărârii pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.11 Bălţi în calitate de condamnat, deoarece s-a constatat îmbunătăţirea condiţiilor de igienă şi sanitară, fiind declarative afirmaţiile în circumstanţele stabilite pe caz şi expuse în viziunea autorului recursului, temei de casare a încheierii în latura dată din motivele invocate nefiind stabilit.

Nu pot fi reţinute nici afirmaţiile invocate în recurs precum că eronat s-au constatat condiţiile de detenţie contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, deoarece sunt declarative, fiind expuse afirmaţiile în

viziunea autorului recursului, totodată informaţia cu privire la condiţiile de detenţie anterioare denotă că Morari Cristian s-a deţinut în condiţii care au afectat drepturile sale.

Se resping şi afirmaţiile invocate în recurs, că pe perioada detenţiei Morari Cristian nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, că condiţiile materiale de detenţie în care se deţine sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO, deoarece sunt declarative în circumstanţele stabilite pe caz, de fapt s-a ţinut cont de situaţia stabilită în privinţa condamnatului, cât şi datele rapoartelor nominalizate, fapt ce nu contravine prevederilor legale, astfel că Colegiul penal conchide că soluţia judecătorului de instrucţie în latura respectivă este una întemeiată, bazată pe probele verificate şi prevederile legale.

Colegiul penal menţionează, că rapoartele vizate descriu situaţia din penitenciar, iar administraţia nu a prezentat dovezi privind îmbunătăţirea substanţială a condiţiilor de detenţie pe parcursul urmat, astfel că Colegiul penal conchide că soluţia adoptată în latura dată este una întemeiată şi bazată pe prevederile legale, astfel că instanţa de recurs respinge afirmaţiile invocate în recurs.

Respectiv, constatând motivarea instanţei a fi una plauzibilă, Colegiul o preea în tot şi o însuşeşte, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs.România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanţele naţionale deşi au obligaţia să-şi motiveze deciziile, acest fapt totuşi nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

Reieşind din cele expuse, Colegiul penal indică că judecătorul de instrucţie corect a ajuns la concluzia de admitere a plîngerii depuse de condamnatul Morari Cristian, în baza unei studieri complete şi obiective a circumstanţelor cauzei, astfel încheierea adoptată de judecătorul de instrucţie urmează a fi menţinută fără modificări.

Conducîndu-se de art.449 al.(1) pct.1) lit.a) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de către Directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani, Socol Andrei împotriva încheierii judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 05.03.2024, prin care s-a admis plângerea condamnatului Morari Cristian împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia penru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Pușca Dumitru